

STRATEGIA ROZWOJU CYFROWEGO CHORZOWSKIEGO CENTRUM KULTURY NA LATA 2023 - 2026

Strategia rozwoju cyfrowego Chorzowskiego Centrum Kultury powstała w trakcie realizacji projektu „Strefa Aktywizacji Medialnej (SAM). Multimedia w kulturze” realizowanego w ramach projektu systemowego pn „Konwersja cyfrowa domów kultury” dofinansowanego ze środków Unii Europejskiej w ramach Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa na lata 2014-2020.

Projekt Chorzowskiego Centrum Kultury realizowany od września 2022 r. do sierpnia 2023 r. obejmował dwutorowe działanie. Pierwsza część obejmowała zakup wyposażenia umożliwiającego przenoszenie do sieci internetowej działań realizowanych stacjonarnie w instytucji (sprzęt audio-video do realizacji streamingów) oraz zwiększających dostępność wydarzeń dla osób z dysfunkcją słuchu (mobilna pętla indukcyjna). Drugim elementem projektu był szeroki pakiet szkoleń dla pracowników podnoszący ich kompetencje w obszarze cyfrowym. Połączenie obu tych elementów pozwoliło całemu zespołowi naświetlić aktualne trendy, możliwości i kierunku rozwoju instytucji kultury. Powstała strategia obejmuje aktualny stan instytucji w kontekście środowiska cyfrowego, opisuje dotychczasowe osiągnięcia, wskazuje zdiagnozowane potrzeby i kierunki rozwoju

WIZJA

Do roku 2026, Chorzowskie Centrum Kultury stanie się instytucją, w której animacja kultury i wydarzenia kulturalne, realizowane w formie cyfrowej w przestrzeni sieci internetowej, będą równoległą, równie istotną i reprezentowaną formą realizacji misji, jak działania prowadzone w fizycznych pomieszczeniach Chorzowskiego Centrum Kultury, oraz działających w jego ramach Starochorzowskiego Domu Kultury i Galerii MM.

KIERUNKI ROZWOJU

- I. Rozwój nowych, cyfrowych form działalności Chorzowskiego Centrum Kultury
- II. Rozwój w kierunku cyfrowej konwersji oraz dostępności dotychczasowych form działalności Chorzowskiego Centrum Kultury
- III. Rozwój kompetencji pracowników
- IV. Rozwój w kierunku rozbudowy infrastruktury cyfrowej Chorzowskiego Centrum Kultury

OPIS AKTUALNEGO POZIOMU ROZWOJU CYFROWEGO CHORZOWSKIEGO CENTRUM KULTURY (z uwzględnieniem dotychczasowych doświadczeń, posiadanych zasobów, dostrzegalnych barier i potrzeb)

Autodiagnoza przeprowadzona podczas realizacji projektu „Strefa Aktywizacji Medialnej (SAM). Multimedia w kulturze” naświetliła mocne i słabe strony obecnej struktury i systemu pracy naszego zespołu w kontekście rozwoju cyfrowego. Pozwoliła też określić nasze potrzeby i bariery, które utrudniają na ten moment nasz rozwój.

Pandemia rozchwieła lokalny ekosystem kultury. W II kwartale 2020 nastąpiło zawieszenie działań centrum kultury, by III i IV kw. częściowo powrócić do oferty hybrydowej, a następnie do działalności wyłącznie w sieci. W porównaniu z 2019 r nastąpił ponad 50% spadek liczby wydarzeń kulturalnych, animacyjnych i edukacyjnych. W roku 2022 i 2023, podobnie, jak inne instytucje kultury zaangażowaliśmy się w pomoc uchodźcom przybyłym z Ukrainy. W tych działaniach również narzędzia komunikacji on-line oraz cyfrowe narzędzia okazały się przydatne. Zarówno przy kryzysie pandemii jak i kolejnych kryzysach (wojna w Ukrainę, kryzys ekonomiczny), został zachwiany dotychczasowy system funkcjonowania i planowania działań statutowych, obarczanych od tej pory nieustannym ryzykiem. Realizowane projekty musiały być modyfikowane, w trakcie swojego trwania i stawały się przestrzenią eksperymentu, w którym jako zespół zdobywaliśmy różne doświadczenia "cyfryzacji" naszej działalności. Bolesnie zdaliśmy sobie sprawę, że w obliczu klęsk, kryzysów trudno jest nam z dnia na dzień modyfikować ofertę. Do udostępnień koncertów, czy też spotkań w sieci posiłkowaliśmy się firmami zewnętrznymi, które posiadały sprzęt i doświadczenie w zakresie np. streamingu. Ponosiliśmy przy tym dodatkowe, wcześniej nie przewidywane koszty.

Sieć partnerstw została poważnie naruszona lub zamrożona, ograniczona została współpraca ze szkołami, przedszkolami czy stowarzyszeniami oraz innymi instytucjami kultury. Pandemia oraz kolejne kryzysy ujawniły braki technologiczne oraz brak umiejętności budowania publiczności przez nowoczesne technologie. Uczyliśmy się tego metodą prób i błędów, z różnym skutkiem. Podtrzymanie więzi z odbiorcami oraz użyteczność instytucji kultury w okresach lockdownu stały się naszą misją, a realizowaliśmy ją głównie przez social media, mocno skupiając się na tym kanale. Nasze profile w mediach społecznościowych stały się miejscem prowadzenia i prezentowania działalności oraz ich promocji.

Pandemia Covid-19 ukazała nam potrzebę wielokierunkowego rozwoju naszej instytucji, potrzebę elastyczności, cyfrowego sieciowania działań. Dobra merytorycznie i technicznie oferta w sieci, daje szansę na prezentację części swojej oferty szerszej niż dotąd grupie odbiorców.

Ogólna ocena kompetencji zespołu instytucji zawiera się w stwierdzeniach:

- Korzystamy z różnych narzędzi cyfrowych w codziennej pracy, większość z pracowników instytucji posiada podstawową wiedzę w zakresie programów i aplikacji wykorzystywanej w instytucji.
- Większość pracowników instytucji poszukuje nowych rozwiązań, na bieżąco interesuje się nowinkami w zakresie nowych aplikacji i rozwiązań technicznych, wprowadza nowe sposoby realizacji działań.

Bariery rozwoju cyfrowego Chorzowskiego Centrum Kultury związane są z ograniczeniami mającymi swe źródło zarówno w tzw. ograniczeniach „twardych” oraz w większym stopniu w „miękkich”

Wśród barier twardych przeważają

-infrastrukturalne (brak technicznych możliwości realizacji wysokiej jakościowego kontentu video

- finansowe – niewystarczające środki instytucji na zakup sprzętu komputerowego oraz innowacji cyfrowych do Chorzowskiego Centrum Kultury wraz z oddziałem Starochozowskim Domem Kultury.

Należy jednak zaznaczyć iż bariery te na przestrzeni lat znacznie się zmniejszają gdyż zarówno infrastruktura telekomunikacyjna jak i wyposażenie ulegają stopniowej poprawie. Potrzeba rozwoju instytucji determinuje do zakupu nowego i wymiany przestarzałego sprzętu

Największe z barier związane z uwarunkowaniami edukacyjnymi, kulturowymi, programowymi to:

- brak wiedzy na temat tego, jakie możliwości oferuje środowisko cyfrowe, korzystanie z sieci Internet oraz nieświadomość możliwości i sposobów korzystania z tych technologii cyfrowych. Niewystarczająca wiedza o możliwościach jakie niosą cyfrowe technologie w rozwiązywaniu własnych problemów lub rozwoju zainteresowań co przekłada się na brak potrzeby korzystania z Internetu zarówno wśród części pracowników jak i odbiorców oferty lub korzystanie nieświadome, kompulsywne, nastawione na rozrywkę niskiej jakości.

- brak interesujących usług kulturalnych i treści – brak oferty kulturalnej i treści dostosowanej do możliwości i potrzeb, szczególnie dla niektórych grup użytkowników (np. osób z niepełnosprawnościami)

- autowykluczanie się ze świata nowych technologii - widoczne w deklaracjach typu: „to nie jest dla mnie”, „nie nauczyłam się do tej pory i już nie nauczę się”. Często związane jest także z niechęcią w stosunku do nowości i zmian i przekonaniem, że uczyć można się tylko do określonego wieku.

- Bariery związane z brakiem umiejętności pozwalających na efektywne korzystanie z technologii cyfrowych:

- brak umiejętności korzystania z nowych technologii, brak umiejętności korzystania a także trudności w ich nabywaniu;
- ograniczona wiedza dotycząca zasobów i usług w sieci, przekładająca się na powierzchowne wykorzystanie dostępnych możliwości.

- zbyt mała oferta cyfrowa wydarzeń kulturalnych, przez co nie jest kształtowany w odpowiednim stopniu nawyk z jej korzystania wśród odbiorców

Do największych barier w zakresie realizacji działań dot. animacji kultury i edukacji kulturalnej należą:

- Zbyt mała przestrzeń do prowadzenia edukacji kulturalnej - mała liczba sal, pracowni. Ogólna, mała funkcjonalność przestrzeni głównej siedziby Chorzowskiego Centrum Kultury oraz Starochozowskiego Domu Kultury

- Bariera finansowa:

- Brak dofinansowania działań edukacyjnych przez samorząd lokalny – działania prowadzone na zasadzie oszczędności, rezygnacja z części pomysłów na rzecz ograniczania się do działań które przynoszą bieżące dochody.
- Brak środków na promocję działań prowadzonych poprzez media cyfrowe.
- Ograniczenia finansowe w zakupie materiałów służących animacji i edukacji kulturalnej w takiej liczbie i jakości, które pozwoliłyby na pełniejsze i bardziej atrakcyjne działania.
- Mała atrakcyjność płac dla „pracy kulturze”.
- Brak środków na rozwój zawodowy kadr.

Wśród barier organizacyjnych należy wymienić:

- Brak wystarczającej liczby wyszkolonych specjalistów w prowadzeniu animacji i edukacji kulturalnej poprzez cyfrowe media.

- Bariera czasu – brak czasu na korzystanie z oferty dodatkowych zajęć; zbyt duże obciążenie obowiązkami zawodowymi, szkolnymi odbiorców działań domu kultury

- Bariera językowa i kulturowa - w kontekście kryzysu migracyjnego

- Nieznajomość języków obcych przez pracowników instytucji
- Niechęć do obcokrajowców

- Wykluczenie cyfrowe - mały odsetek odbiorców gotowych do udziału i odbioru cyfrowej oferty edukacji kulturalnej centrum kultury.

Analiza potrzeb wskazuje na niedobory w dwóch polach:

- infrastruktury

- Sprzęt komputerowy (komputery PC z monitorami, laptopy - w celu stworzenia sieci współpracy cyfrowej między instytucjami kultury a Chorzowskim Centrum Kultury)
- Sprzęt wizyjny (miksery video, kamery, aparaty fotograficzne, statywy, projektory multimedialny, ekrany projekcyjne, nośniki pamięci, okablowanie dedykowane, programy do obróbki video i streamingu)
- Sprzęt nagłośnieniowy studyjny (miksery dźwięku, mikrofony pojemnościowe kablowe i bezprzewodowe, mikrofony kierunkowe do kamer, okablowanie)
- Elementy wspomagające dostępność (pętle indukcyjne, dostosowanie stron www)

- kompetencyjnych

- projektowanie oferty programowej online, dopasowanie działań do potrzeb odbiorcy. Czas pandemii zmienił formę kontaktu z kulturą i jej odbiorcami
- narzędzia internetowe
- programy komputerowe
- umiejętności prezentacji oferty edukacji kulturalnej
- przygotowania kadry do samodzielnego planowania i inicjowania działań kulturalnych w sposób cyfrowy.

Istotną potrzebą w zakresie działalności Chorzowskiego Centrum Kultury jest wzmocnienie kompetencji cyfrowych kadr centrum kultury. Szkolenia dla pracowników w zakresie dostarczenia wiedzy niezbędnej do sprawnego wykorzystania nowoczesnych technologii w ich codziennych działaniach: warsztatach i zajęciach on-line, tworzeniu ciekawej, cyfrowej oferty programowej wzmacniających dotychczasową formę prowadzonych zajęć oraz dostosowania jej do potrzeb nowego odbiorcy. Dzięki szkoleniom pracownicy centrum kultury zdobędą umiejętność budowania stałych, jakościowych relacji z publicznością uwzględniających cele artystyczne i społeczne naszej instytucji. Potrzebą jest przygotowanie pracowników centrum kultury do sprawnego posługiwania się narzędziami cyfrowymi w prowadzonej edukacji i animacji kulturalnej, otwierając ich na nowe możliwości eksperymentowania ze światem kultury i sztuki, a przez to dostosowując się do realiów cyfrowego świata kultury.

Kluczowe obszary rozwoju

- kompetencje cyfrowe
- zarządzanie zespołem
- praca i komunikacja w zespole
- pozyskiwanie środków
- realizacja projektów
- współpraca ze środowiskiem lokalnym
- poprawa infrastruktury lokalowej
- współpraca z lokalnym samorządem

PLAN DZIAŁANIA I KIERUNKI ROZWIJ CHORZOWSKIEGO CENTRUM KULTURY

Chorzowskie Centrum Kultury powszechnie identyfikowane jest jako miejsce umożliwiające realizację oddolnych inicjatyw kulturalnych mieszkańców lokalnego środowiska. Nie inaczej będzie w przypadku funkcjonowania naszej instytucji i jej otwartości na działania mieszkańców Chorzowa i okolic. Wsparcie (przede wszystkim merytoryczne, rzeczowe, sprzętowe, osobowe) interesujących przedsięwzięć leży w interesie zarówno instytucji jak i całego otoczenia i niewątpliwie może przyczynić się do budowania i zacieśnienia dobrych relacji partnerskich.

Współpraca z innymi instytucjami kultury działającymi w regionie, szkołami, przedszkolami i organizacjami pozarządowymi, grupami nieformalnymi stanowi kapitał na przyszłość dla naszej instytucji. Istotne będzie aby poznawać się, spotykać, wymieniać doświadczenia, rozmawiać w tym o działaniach edukacyjnych i kulturalnych, planach i pomysłach.

Przestrzeń działalności kulturalnej to nie tylko mury instytucji, ale także najbliższe otoczenie, w którym na co dzień przebywają potencjalni odbiorcy oferty działań animacji i edukacji kulturalnej. Opuszczając swoją siedzibę i wychodząc na zewnątrz Chorzowskie Centrum Kultury stanie się ważnym punktem nie tylko na fizycznej mapie, ale i na planie codzienności swoich użytkowników

Aby rozwijać działalność instytucji kultury musimy czynić starania w kierunku systematycznego i przemyślanego doposażenia w sprzęt służący realizacji działań edukacyjnych i animacyjnych on-line lub w sposób cyfrowy. Niezbędnym jest innowacyjny sprzęt służący:

1. Rejestracja obrazu i dźwięku;
2. Postrzeganie przekazu informacji;
3. Kompresja multimedialnych;
4. Indeksowaniu danych multimedialnych;
5. Komputerowemu przetwarzaniu danych multimedialnych;
6. Użytkowaniu multimedialnych na potrzeby działalności kulturalnej.

Należy zakupić wyposażenie cyfrowe pozywające na mieszania dźwięku i masteringu w formatach: Dolby, studium synchronizacyjnym do nagrań, montażownikami dźwięku. Produkcji podcastów, prowadzenia transmisji on-line, reportaży.

Sprzęt umożliwiający nagrania mikrofonowe: efektów synchronicznych, dialogów (post- i presynchronów, dubbing) gwarów muzyki (pojedyncze instrumenty, niewielkie zespoły) komentarzy. Montaż cyfrowy dźwięku do klasycznego montażu filmowego. Mikrofony pojemnościowe i dynamiczne, playback. Ważnym aspektem jest oświetlenie, które wspomaga prace studia cyfrowego.

W przyszłości podejmiemy działania na rzecz wzmocnienia i rozwijania kompetencji pracowników instytucji kultury w tym cyfrowych poprzez różnego rodzaju szkolenia i działania edukacyjne. Planujemy podniesienie umiejętności i poszerzenie wiedzy w zakresach:

kompetencji cyfrowych, zarządzania zespołem, pracy i komunikacji w zespole. Ważnym aspektem nadal będzie rozwijanie umiejętności pozyskiwania środków pozabudżetowych i realizacja projektów e tym prowadzących do poprawy infrastruktury lokalowej. W systemie szkoleniowym nie zabraknie tych dotyczących współpracy z środowiskiem lokalnym, samorządem organizacjami zagranicznymi.

Chorzowskie Centrum Kultury w kolejnych latach zaprogramuje ofertę rozwijającą i uwzględniającą kompetencje cyfrowe odbiorców w obszarach:

- Technicznym: znajomość i obsługa sprzętu oraz urządzeń komputerowych/mobilnych, platform, narzędzi komunikacyjnych, aplikacji itp.
- Informacyjnym: dobór sposobów i środków wyszukiwania informacji, selekcja i wyszukiwanie informacji/treści, ocena przydatności i wartości informacji/treści itp.;
- Krytycznym: myślenie, ocena, wrażliwość;
- Komunikacyjnym: kontakt, relacja, zrozumienie, empatia, porozumienie, pokoleniowość itp.;
- Twórczym: tworzenie, ekspresja, interpretacja świata i problemów, pasja, zabawa, reinterpretacje itp.;
- Społecznym: zaangażowanie, współpraca, wspólnota, opór, bunt, odpowiedzialność, sprawiedliwość społeczna, wielokulturowość, różnorodność, tolerancja itp.

Plan rozwoju ChCK na najbliższe lata skupiony będzie na zbudowaniu nowej oferty programowej uwzględniającej zmiany wywołane pandemią (zarówno w aspekcie zmiany postaw uczestnictwa, jak i samych możliwości dostarczania oferty w nowej formie). Chcemy podjąć działania, które zabezpieczą realizację misji Chorzowskiego Centrum Kultury w sytuacjach kryzysowych, pozwolą na jej ciągłość z wykorzystaniem narzędzi online, ale i dostarczą nam - jako kadry umiejętności skutecznego działania w sieci. Projekt pozwoli nam wykonać tak potrzebny "cyfrowy" krok, który zbliży nas do aktualnych potrzeb odbiorców oraz umożliwi podjęcie ważnego wyzwania innowacyjnego postępu w kulturze jaką dostarczamy i tworzymy.

Budowa cyfrowego studia do prowadzenia zajęć, stworzenia programu kulturalna.tv z ofertą różnorodnych form edukacji kulturalnej, możliwość digitalizacji naszych zasobów i pozyskiwania nowych odbiorców będzie wyzwaniem na najbliższy czas przy wymiernym wykorzystaniu tego, co planujemy zrobić w ramach tego projektu. Niezwykle ważne jest dla nas będzie zbudowanie nowej strategii działania, która zapewni kontakt z grupami odbiorców mocno wykluczonymi poprzez pandemię z działania.

Realizacja i przeniesienie części naszych działań do sieci pozwoli prowadzić równoległe dwa istotne cele z naszej misji: przygotować do aktywnego i świadomego uczestnictwa w kulturze (warstwa on-line i narzędzia internetowe otwierają nam olbrzymie pole do działania), co przełoży się na uczestnictwo w wydarzeniach kulturalnych i ofercie stacjonarnej gdy będzie taka możliwość. Nasi odbiorcy, dzięki nowej warstwie kultury w sieci, będą mieli dużo większą możliwość interakcji oraz wpływu na tworzoną przez nas ofertę. Zastosowanie nowych technologii pozwoli się nam jeszcze bardziej "uaktywnić" z naszą działalnością zwiększając zaangażowanie w kulturę ze strony odbiorców. Pozwoli to wdrożyć nowe, innowacyjne formy realizacji misji, budować nowy, kulturalny „ekosystem”.

MONITORING STRATEGII

W celu monitorowania postępów strategii, w Chorzowskim Centrum Kultury powołany zostanie zespół składający się z pracowników ChCK, instruktorów oraz niezależnych obserwatorów - wolontariuszy. Zostanie opracowany harmonogram działań monitoringowych wraz z opracowaniem wskaźników postępu realizacji założeń strategicznych.

PARTNERZY STRATEGII

Urząd Miasta Chorzów, miejskie placówki oświatowe, organizacje pozarządowe działające w ChCK, Miejska Biblioteka Publiczna, Instytut Myśli Polskiej im. W. Korfańskiego w Katowicach.

**Rzeczpospolita
Polska**

Unia Europejska
Europejski Fundusz
Rozwoju Regionalnego

**Rzeczpospolita
Polska**

Unia Europejska
Europejski Fundusz
Rozwoju Regionalnego

